

ที่ กษ ๐๓๐๗/๕๓๖๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำตะคอง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ ๒ ทางน้ำ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓) จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำตะคอง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ ๒ ทางน้ำ ได้แก่

๑. ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ของเขื่อนระบายน้ำกุดหิน จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ตำบลโคราษ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ถึงกิโลเมตรที่ ๑๕.๖๖๒ ตำบลโป่งแดง อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

๒. ทางน้ำชลประทานคลองขอย ๑ ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ของเขื่อนระบายน้ำกุดหิน จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ตำบลปูงชีเหล็ก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ถึงกิโลเมตรที่ ๓.๕๐๐ ตำบลโนนคำ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กรมชลประทานโดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำตะคอง รายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ

ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่มีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ฉบับวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ ค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำตะคอง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่น ที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวง กำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้ง มาตรวัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนด ให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำ ที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทาน หลวงพุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ของเขื่อนระบายน้ำกุดหิน มีปริมาณน้ำไหลผ่าน ประมาณ ๑๑.๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาหมู่บ้าน ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๐.๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และเกษตรกรรม ประมาณ ๓.๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๓,๑๕๓ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้ายของเขื่อน ระบายน้ำกุดหิน มีปริมาณน้ำไหลผ่าน ประมาณ ๓.๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาหมู่บ้าน ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๐.๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และเกษตรกรรม ประมาณ ๑.๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๕๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำ ในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำ ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

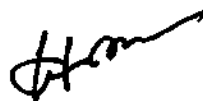
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนด ให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำตะคอง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ ค่าชลประทาน พ.ศ. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th